

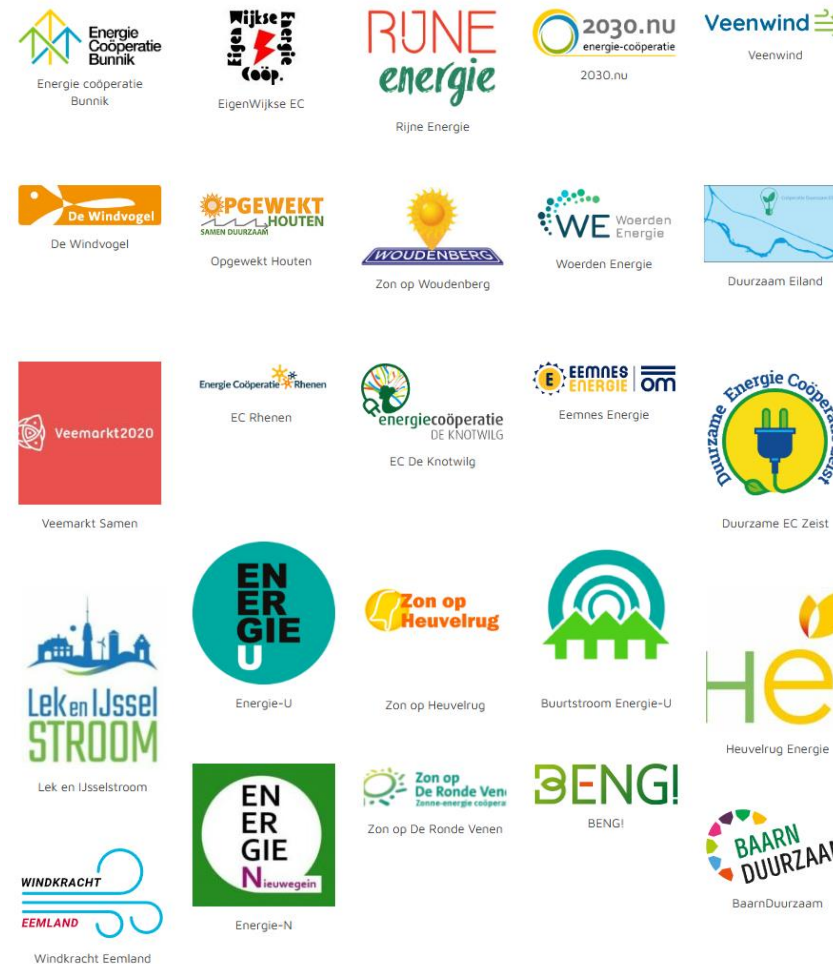
Lokaal Eigendom

1 juni 2026

Koepelcoöperatie Energie van Utrecht

- Voor en door lokale energiecoöperaties in de provincie Utrecht
- Opgericht in 2020 door Utrechtse lokale energiecoöperaties
- In 2026 35 leden (circa 80% van de actieve lokale energiecoöperaties)

Inhoud

Wat is lokaal eigendom

Wat zijn vormen van (financiële) participatie

Waarom is lokaal eigendom belangrijk

Hoe werkt het / wat is een lokale energiecoöperatie

Wat wil de gemeente

Wat is lokaal eigendom

Klimaatakkoord:

Voor zon en wind op landprojecten gaan partijen gelijkwaardig samenwerken in de ontwikkeling, bouw en exploitatie.

Gestreefd wordt naar 50% eigendom in handen van de lokale omgeving (bewoners en bedrijven).

Investeren in een zon –en/of windproject is ondernemerschap. Dat vergt ook mee-investeren en risico lopen.

Vormen van participatie

Participatiewaaijer zoals
benoemd in Klimaatakkoord

[20210420 Handreiking financiële participatie PZH def\[1\].pdf \(windows.net\)](#)

Verschillende vormen financiële participatie

Lokaal eigendom

Voor lokale bewoners/MKB die mee willen doen
Met zeggenschap

Financiële participatie via aandelen/obligaties

Voor lokale bewoners/MKB die mee willen doen
Geen zeggenschap

Omgevingsfonds

Voor de hele omgeving
Bestemming onafhankelijk bestuur/stichting

Omwonendenregeling

Voor alle directe omwonenden
afpraak tussen initiatiefnemer en omwonenden

Gesocialiseerde grondvergoedingen

Voor alle grondeigenaren
Afspraak tussen initiatiefnemers incl. verdeelsleutel

Waarom is lokaal eigendom belangrijk?

- ✓ Overgang naar schone energie gebruiken
=> overgang naar energie in eigen handen
- ✓ Minder afhankelijkheid van (grote, buitenlandse) bedrijven
- ✓ Meer invloed inwoners
- ✓ Eigendom = zeggenschap over
 - Vormgeving van zon/windpark
 - Opbrengsten
 - Aan wie wordt de stroom geleverd en tegen welke voorwaarden
 - Etc.

Lokaal eigendom is voorwaarde voor het vormen van energiegemeenschap

Wat is een energiegemeenschap

In de Energiewet (E+G) gedefinieerd:

- juridische entiteit,
- verricht t.b.v. van leden, vennoten of aandeelhouders activiteiten op de energiemarkt,
- hoofddoel is het bieden van milieu-, economische of sociale voordelen aan haar leden, vennoten of aandeelhouders of aan de plaatselijke gebieden waar ze werkzaam is, en
- niet is gericht op het maken van winst.

In statuten vast te leggen:

- de participatie is open en vrijwillig
- de feitelijke zeggenschap is gelegen bij leden, vennoten of aandeelhouders (consumenten, mkb, lokale overheden)

EEN NIEUW SAMENSPEL

Hoe werkt lokaal eigendom

Drie vormen:

Bewonerscollectieven
en lokale partners

Publiek (gemeenten,
waterschappen etc.)

Lokale bedrijven

Wat is een lokale energievoöperatie

- ✓ Lokaal burgerinitiatief
- ✓ Gericht op duurzame energieopwek en/of besparing
- ✓ Energiegemeenschap gedefinieerd in Energiewet
(o.a. geen winstoogmerk)
- ✓ Werkt volgens de 7 coöperatieve principes
 1. open lidmaatschap
 2. democratisch (elk lid 1 stem, ALV besluit)
 3. financiële deelname leden
 4. onafhankelijk
 5. kennisdeling
 6. werken onderling samen
 7. dragen bij aan duurzaamheid

=> verankerd in Statuten

De 7 ICA-principes
(International Co-operative Alliance)

Lokaal eigendom in de praktijk

Energiecoöperaties zijn (mede-) **initiatiefnemer** en ontwikkelen zelfstandig, samen met een andere coöperatie, en/of samen met commerciële partij.

Lokaal eigendom betekent ondernemen en risico dragen

Lidmaatschap van coöperatie is vrijwillig, en veelal tegen lage contributie => geeft stemrecht tijdens ALV (Algemene Ledenvergadering)

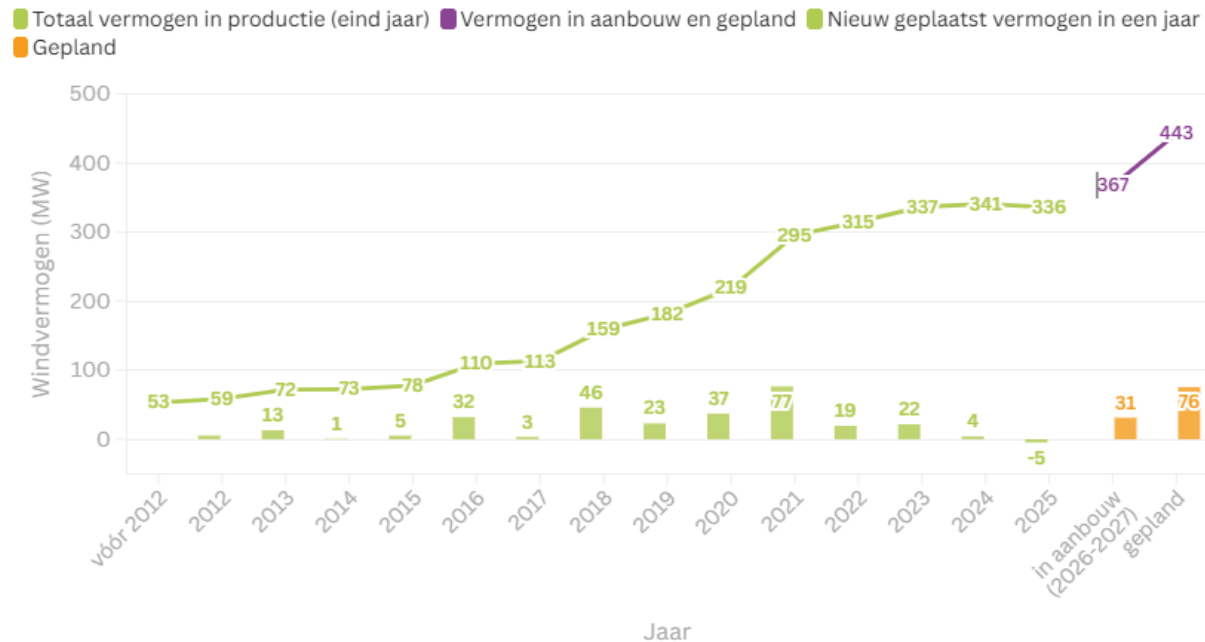
Inleg eigen vermogen door leden is ook vrijwillig, met minimum en maximum per lid => geeft recht op rente/rendement/aflossing, en is risicodragend

Veel kennis en ervaring: beschikbaar via Energie Samen

Lokaal eigendom werkt in praktijk

Figuur 5.1 - Ontwikkeling coöperatief windvermogen (MW)

105 windprojecten geheel of gedeeltelijke lokaal eigendom eind 2024

335,9 MW coöperatief windvermogen operationeel op land.
~ stroom voor 358 duizend huishoudens.

Bron:

[monitor financiële participatie 2024](#)

[Lokale Energie Monitor 2025 | HIER](#)

Voorbeeld 100% lokaal eigendom

Windmolens Nieuwleusen

- In 2012 plaatste een ontwikkelaar 8 windmolens zonder de omgeving te betrekken
- Provincie: meer wind in dit gebied, gemeente Dalfsen ging akkoord
- Nieuwleusen Synergie nam het initiatief
- Bewoners investeerden 450.000 euro op een totale investering van ruim 12 miljoen. Daarnaast financiering uit eigen vermogen coöperatie en Waterschap Drents Overijsselse Delta
- Zie de video NP RES over dit project

Voorbeeld 60% lokaal eigendom

Windpark Krammer

Windpark Krammer

- 34 turbines in Zeeland (Krammersluizen)
- Energiecoöperaties Zeeuwind en Deltawind (5000 leden) zijn in ontwikkelfase 100% eigenaar, in exploitatiefase voor 51%, Enercon GmbH voor 49% en nu na overname Kallista Energy voor 60% eigenaar
- Leden 2 energiecoöperaties investeerden 7,5 miljoen ontwikkelkosten (voor financial close) op totale investering van 220 miljoen

Wat wil gemeente Montfoort

Gemeente
Montfoort

Uitgangspunt is toetsingskader gemeente Woerden Windenergie Reijerscop:

- Initiatiefnemer bestaat uit een consortium van:
 - Coöperatie(s) tbv lokaal eigendom
 - Ontwikkelaar(s)
 - Grondeigenaren
- Coöperatie tbv lokaal eigendom:
 - Open en vrijwillig lidmaatschap
 - Een lid een stem
 - Economische participatie door leden
- Minimaal 50% lokaal eigendom
 - Voor alle fasen: ontwikkeling, bouw, exploitatie
 - Combinatie coöperatie en lokale grondeigenaren

Wat wil gemeente Montfoort

Uitgangspunt is toetsingskader gemeente Woerden Windenergie Reijerscop

Kaders voor participatie voor inwoners en (MKB-)ondernemers

- Lokaal eigendom met zeggenschap
- Financiële participatie via aandelen/obligaties
- Omgevingsfonds
- Omwonendenregeling
- Gesocialiseerde grondvergoedingen
- Procesparticipatie: informatie en omgevingsafspraken

Wat wil gemeente Montfoort

Uitgangspunt is toetsingskader gemeente Woerden Windenergie Reijerscop

Kaders voor participatie voor inwoners en (MKB-)ondernemers

- Directe burens
- Max 10x tiphoogte
- Binnen gemeente
- Gemeente en aangrenzende gemeenten

Wat wil gemeente Montfoort

Kaders voor participatie voor inwoners en (MKB-)ondernemers

	Directe buren	Max 10x tiphoogte	In gemeente	In gemeente + aangr. gemeenten
Lokaal eigendom met zeggenschap	☒	☒	☒	☒
Financiële participatie	☒	☒	☒	☒
Omgevingsfonds	☒	☒	ntb	
Omwonendenregeling	☒			
Gesocialiseerde grondvergoedingen	Grondeigenaren/ pachters			
Procesparticipatie: omgevingsafspraken	☒	ntb		
Procesparticipatie: informatie	☒	☒	☒	ntb